

VIAȚA ȘI SUFERINȚA ÎN LUMINĂ

Asistent medical: Gyöngyike Codorean

Capelan: Mircea Vatamaniuc

Hospice Eliana, Alba

Finalul unei povesti de viață
este ca o ușă care se deschide
cătrec o altă poveste...

Fiecare fiinta umana este unica si irepetabila in toata existenta sa.

De aceea în îngrijirile paliative este o mare provocare să identifiți durerile nepalpabile ale unui pacient, să deschizi ușile, uneori ferecate, ale sufletului său.

PREZENTARE DE CAZ

Pacient: Tl, 88 ani, pensionar, locuiește cu fiica și ginerele, soția – AVC ischemic sechelar, la pat, sit. socială bună, spiritual – pentecostal practicant.

Dgn: Carcinom scuamos mandibular dreapta gigant cu invazie osoasă mandibular (biopsie – iulie 2021). HTAsd

CHT: Capecitabină 500 mg din data de 05.08.2021

Trtm:

Algocalmin tb	1	1	1
Carbamazepin300mg	1	0	1
Bisacodil dg	0	0	2
Scobutil tb	2	2	2

PREZENTARE DE CAZ (cont.)

- ❖ 09.09.2021 pacientul refuză continuare CHT (în ciuda beneficiului clinic).

Reevaluare caz – medic & asistent medical.

Se modifică planul de îngrijire.

- ❖ 11.10.2021 durere necontrolata treapta I - modif schema trtm – antialgic (după titrare):

Algocalmin tb	1	1	1
Tramadol 150mg	1	0	1
Tramadol 50mg	1 PRN - durere		
Buscopan	(2)	(2)	(2)
Anxiar	1 PRN sublingual, anxietate		

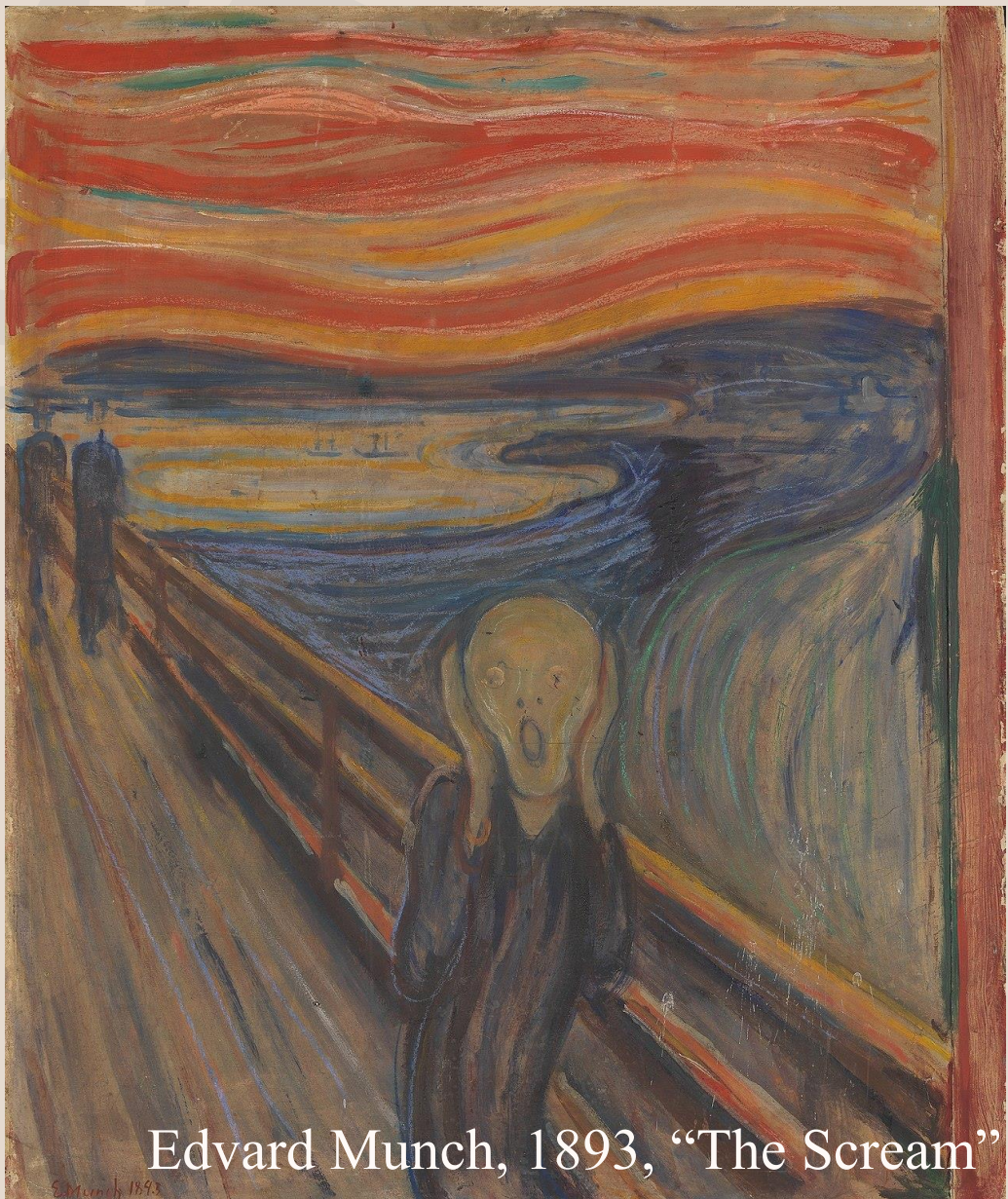
- ❖ 12.12.2021 hemoragie orală → Etamsilat fi. 250 mg 2fi./4-6 ore p.o. Hemoragia se cupează complet după 48h. Metodă nefarmacologică – apă cu gheată local

- ❖ Monitorizare inițială – moderată (de 2 ori pe săptămână)
- ❖ Din 28.10.2021- monitorizare intensă, - de 3 ori pe săptămână (deteriorare accentuate a stării generale)
- ❖ Obs. Deși pacientul are durerea fizică controlată, manifestă o durere spirituală intensă.

- ❖ Se prezintă cazul la sedinta echipei multidisciplinare → interventie consilier spiritual.
- ❖ 05.01.2022 - monitorizare zilnică.
- ❖ 17.01.2022 ora 6 – deces (la domiciliu, conform dorintei, linistit)

Edvard Munch, 1893, "The Scream"

„... eu am rămas în urmă,
tremurând de spaimă.
Atunci am auzit tipătul enorm,
infinat al naturii...”

Edvard Munch

VIATA SI SUFERINTA IN LUMINA

Si Iisus străbătea toate cetățile si satele, învățând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăției si vindecând toată boala si toată neputința în popor.

Si văzând multimile, **I s-a făcut milă de ele că erau necăjite si rătăcite ca niște oi care n-au păstor.**

Evanghelia după Matei 9: 35,36

**Auzind tipătul enorm,
infinite, al suferinței
spirituale**

Durerea spirituală

35% - 44%

incidenta durerii spirituale
la pacientii cu boală
oncologică avansată

Delgado-Guay, MO; Hui, D; Bruera, E et al – *Spirituality, Religiosity and Spiritual Pain in Advanced Cancer Patients*
JPSM 41(6) 2011. 986-994-

Schultz M, Meged-Book T, Mashiach T, Bar-Sela G, *Distinguishing between spiritual distress, general distress, spiritual well-being, and spiritual pain among cancer patients during oncology treatment*, JPSM (2017)

Durerea spirituală

este rezultatul conflictului dintre stimul și întregul individ (trup suflet si duh)

Cicely Saunders, D – *Spiritual Pain*, JPC 4:3/1988; 29-32

Abordarea progresiv- holistică a durerii

Duh

Social

 Spiritual

Suflet

Trup

 Psiho-emoțional

Medical

Durerea spirituală

Millsbaugh D - *Assessment and Response to Spiritual Pain: Part I*. JPM 8(5), 2005.

Abordări în terapia spirituală

Folosirea elementelor credinței:

- Sfântul Maslu/ Ungerea
  - Taina Spovedaniei/ Mărturisirea păcatelor.
  - Slujbă specifică /Rugăciune.
-

Clarificarea întrebărilor existențiale:

- Cine sunt eu
  - Ce se întâmplă după ce mor
  - Pot fi pregătit pentru moarte?
-

Procesul intervenției spirituale:

APLICAREA
CHESTIONARELOR

INTERVIEVAREA
FAMILIEI

SEDIINTE DE
CONSILIERE

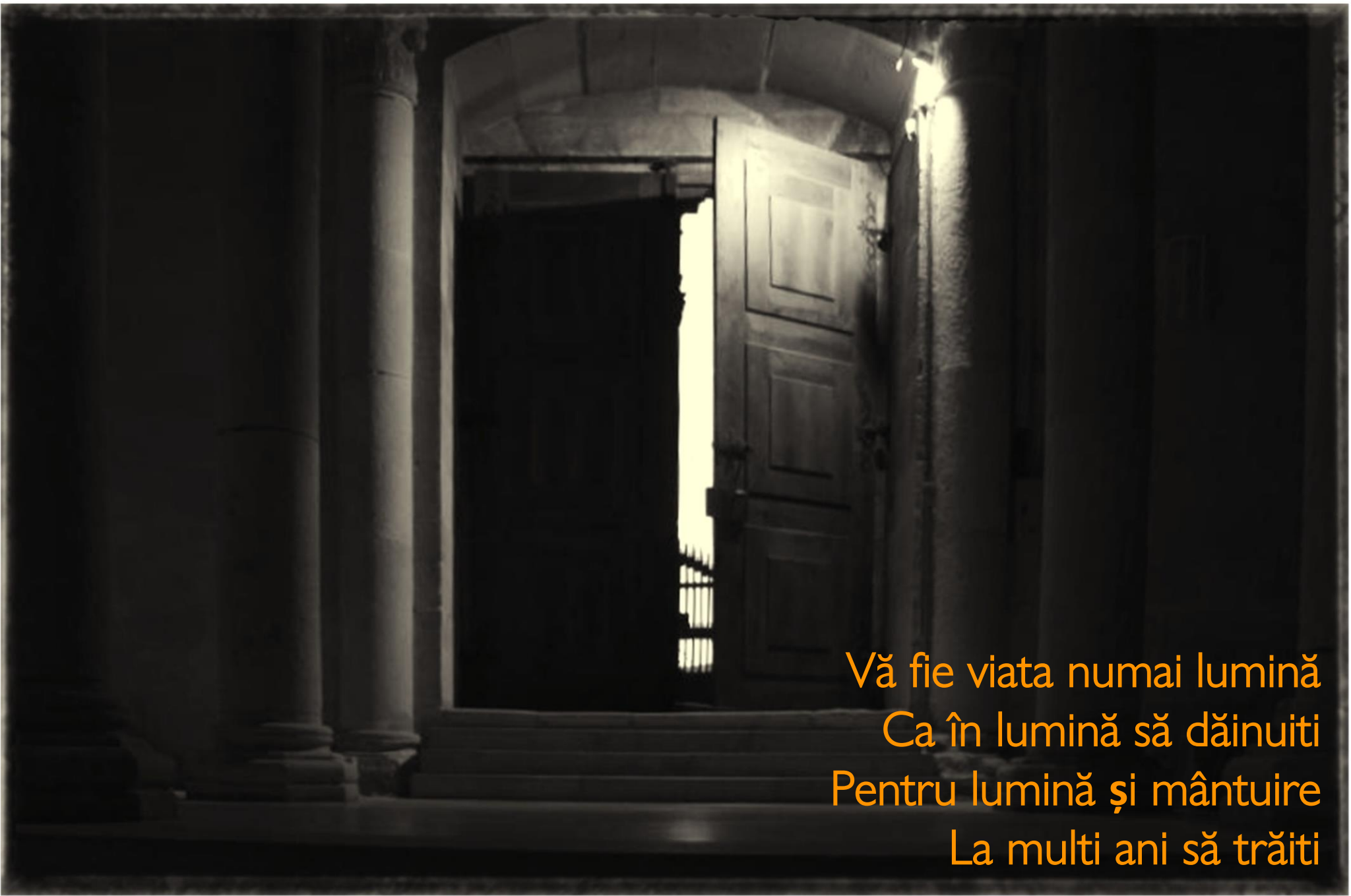
ECHIPA HOSPICE ÎN
IDENTIFICARE &
EVALUARE

Convingeri – (Ne)Cunoaștere

Experiente care afectează conștiința
dacă nu sunt procesate corect /
complet / Mistic

Nevoia de confirmare

Vă fie viata numai lumină
Ca în lumină să dăinuiți
Pentru lumină și mântuire
La multi ani să trăiți

HOSPICE ELIANA – TEAM 2022

Vă multumim!